

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva :

Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . . 8.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor

Egyes szám ára 4 fillér.

Felolós szerkesztő :

SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó :

HOROVITZ ZSIGMOND.

Előzetesi ár vidékre, postán küldve

Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor
Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.20 kor

Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Darabos-utca 7. sz. a. — Telefon 412. szám.

Tisztviselők.

Írta: **P. Ábrahám Dezső** országgy. képviselő.

Letűnt boldog idők emléke. Nobile officium. Mit is jelentett ez a két szó? Egész korszakot, a nemzet történelmének egy részét. Azt az időt, midőn a közhivatal ellátása becsületbeli kötelessége, megtiszteltetése volt annak a társadalmi osztálynak, mely századokon keresztül tartotta fenn a magyarságot és Magyarországot.

Pénz és anyagi ellenértékek nélkül, tisztán az elődöktől örökölt kötelességérzetből kifolyólag, mintegy megkülömböztetésül azoktól, akik nemcsak kötelezve, de jogositva sem voltak köztisztviselők betöltésére.

A régi rendi Magyarország jellemző hivatali szervezete, mely dísz és tekintélyt adott viselőjének, — ezt pedig az állam és polgártársai iránti munkálkodásra és pártatlanságra kötelezte.

Regénybeli alakok, akik megelevenednek a régi jó táblabírákban, alispánokban, szolgabírákban, midőn még a bírói és közigazgatási teendők a legszorosabb egységben állottak egymással, midőn a végrehajtói hatalmat az kezelte, aki ítéletet hozott.

Eszményi állapot oly helyen, ahol tökéletes emberek vannak, s ahol az államélet csak a maga egyszerűségében nyilatkozik meg, de tarthatatlan a mai viszonyok között bármely rendezett, sőt éppen a legrendezettebb ország-

gokban, melyek súlyt helyeznek arra, hogy az ezer és ezer oldalú állami igazgatásban a hatalmi ágazatok kellőképp meg legyenek osztva és a polgárok jogbiztonsága tökéletes legyen.

Amennyire megfelelt a «nobile officium» a régi jó világ közigazgatási, kormányzati és bírói követelményeinek, ép annyira ellentétben állana ez a tiszteletből viselt hivatal a mai viszonyokkal.

Más élet, más viszonyok. Magyarország társadalmi és ezzel közgazdasági állapota a negyvennyolcas idők után teljesen átalakult. Az élet nehézségeinek a régi köznemesi osztály ép úgy, sőt még jobban ki lett szolgáltatva, mint bárki más.

Az államélet gyors átalakulását nem tudta ily tempóban követni az a társadalmi osztály, melynek kezére és becsületére volt bízva a közigazgatás. A hetvenes években szétválasztották a bírói működést a közigazgatástól. Lényeges különbség az egyik és másik között, de egyben mind a kettő megegyezett: kenyérkereseti pályára lett úgy az egyik, mint a másik, sőt azzá lettek az állami bonyolódott ügyeit intéző egyéb hivatali teendők, a pénzügyek, állami jövedelmek, bevétel, kiadások, állami gazdasági üzemek, kulturális és egyéb közhasznú ügyek ellátása és folytatása is.

Szóval kialakult az igazi hivatali gárda a szó mai értelmében.

Az a gárda, az az osztály, mely ma már fizetést kap, de munkája megmaradt «nobile

officium»-nak, közhivatali tisztességnek, melyhez egyrészt jogok, másrészt kötelességek is vannak csatolva, e kötelességek pedig elsősorban becsületbeliek.

A mi szükös, mondhatni szegényes gazdasági viszonyainkban igazán fényűzően rendezkedtünk be, de csak a tisztviselők számát és nem fizetését, ellátását illetően.

Maga Tisza Kálmán, aki különben pénzügyminiszterkedett is egy időben, követte azt a gyakorlatot, hogy az elszegényedett, tönkrement köznemesi osztály gyermekei részére lépétnyomon hivatalokat szervezett. Talán kárpótolni akarta őket a nemzettel szemben hozott áldozatokért?

Ez a tökérvés, a hivatali állások és hivatalnokok szaporítása, a következő időkben szinte erőltetett mérvben fokozódott, nem gondolván arra, hogy a tisztviselőknek tisztességes kenyeret is kell biztosítani.

H«ála» az Ausztriával való összeköttetésünknek, nálunk is sikerült a bürokratizmust a maga tökéletességében kifejleszteni. — Egyszer azon vettük észre magunkat, hogy az egész Magyarország egy nagy hivatal.

Ma már a köztisztviselők képezik túlnyomóan azt az osztályt, melyet középosztálynak nevezünk. Teljesítik a régi középosztálynak a nemzet fentartását biztosító hivataliát. Dolgoznak igazán és becsületesen, noha kenyeretadó gazdájuk, az állam, csak mostohán tud róluk gondoskodni.

AZ ÖRÖKSÉG.

Írta: **Roda Roda.**

Néhány év előtt az István-rend irodájába egy új főnök került. Amit minden hivatalnok megtesz: szidta ezt az istállót, melyet talnok megtesz: szidta ezt az istállót, melyet elődje hátrahagyott; majd rendet fog ő itt csinálni.

1848-ban Sokolovitsch György megkapta a rend kiskeresztjét «királyhű kitarthatásért nehéz időkben». A rendjeit a kitüntetés halála után vissza kell küldeni az irodának. Ez nem történt meg. Vajjon miért?

— Schebesta, írjon azonnal Vukovárra, Szlavóniába a kis keresztért.

Vukovármegye felzúgott: itt semmit sem felejtettek el; Sokolovitsch György gróf, — a ki 1848-ban a kis keresztet kapta, még életben van.

Ugy hangzik, mint valami mese s mégis valóság: Sokolovitsch György még élt. Nagyon gazdag volt és nagyon öreg. Egy félucat oldalágot tulélt és örökölt utánuk. Olyan öreg volt, hogy Szirmában a legöregebb emberek sem emlékeztek arra, hogy neki valaha más haja lett volna, mint fehér. Nem számították már az emberek közé, akik halandók és változnak, hnaem a természetfi tünemények sorába: a mint van nap, hold, föld, eső — úgy van egy Sokolovitsch György is. Ő mindig volt: neki ez irásban van a pápától.

Sokolovitsch György, aki sohasem hal meg, nem is volt sohasem fiatal. Már harmincöt éves korában fehér volt. Már akkor, hogy a sok

beszédet kikerülje — másról sem beszéltek vele, mint az ősz hajáról — szívesen ötvenöt évesnek mondta magát. S úgy maradt, mint a milgen volt, egy évtized sem változtatott rajta. — Körülötte mindenki meghalt, még az unokái is.

Sohasem töprengett, igazságokat nem kutatott, a legnagyobb, ennyi sok tapasztalat után, önmagától jutott; minden — ami földi — nem fontos. Generációkat látott jönni és eltűnni.

Szeretem, gyűlölet, irigység, diadal szerencsétlenség; őt már nem izgatták. Néhány év múlva pihenni fog, csak várakozni kell. Ő mindenben túl várakozott: husz évig... negyven... nyolcvan évig. Sokolovitsch Györgynek volt ideje. Ez volt az ő erőssége. És ő mindig győzött. Korábban, később elmentek a többiek, ő itt maradt.

Midőn kilencvenkétéves lett s még mindig olyannak látszott, mint negyvenesztendős korában, egy napon megtudta, hogy tulajdonképpen mégis csak öreg. Nem tudott a hegyen levő rendes vadászállítására felkapaszkodni.

Erdőre volt a Pachinger, hogy segítsen neki. És Pachinger, a fiatal legény, nem tudott segíteni.

— Szép fiatal ember vagy — mondta Sokolovitsch.

Pachinger nevetett.

— Hatvanöt év nyomja már a vállamat.

Az öreg Sokolovitsch megnézte Pachingert. Ugy, ugy. Ez is. Hatvanöt. Meddig fog tartani, amíg eltemetjük Pachingert, az utolsót, akivel még egy szót érdemes beszélni.

Alomnélküli, rövid éjszakai egyikén elhárította Sokolovitsch, hogy végrendelkezni fog. Eggetlen rokona volt, Robida, az unokaöccse, nővérenek a fia. Sohasem törődött vele, most azután magához hívatta.

Sokolovitsch azt akarta az embert, aki itt a jövőben ismer. Keresztül akart nézni rajta s meg akarta ismeri, mielőtt az örökségről beszélni volna vele.

De Sokolovitsch nagybácsi élt és élt s nem gondolt arra, hogy távozzék.

Robida apja meghalt. Az anyja a halálós ágyban biztatta a fiát:

— Türelem, fiam! Tanulj szenvedni panasznál nélkül, mint Frigyes herceg Poroszországban. Azu talomhoz jut egykor, mint te is.

A jóslat most teljesült: Robidát meghívta az öreg.

Különös volt a lekocsizás a vasuti állomástól. Robida egy szót sem szólt. A bakon ülő öreg így gondolkodott:

— Nem társalog a szolgaszemélyzettel, — tehát komoly ember.

Azután ezt gondolta:

— Megismert, most majd szegyenkezniem kell. Ez egy fiatalos meggondolatlanság volt, de, esküszöm, az utolsó.

Mikor Robidának érkeznie kellett, az öreg négy lovat fogatott be, hogy az örököszt a vasútról hozzák. Előbb azonban behívatta a kocsiszt s levétette a libériáját. Azután felvette a kocsis ruháját. Így hajtott ki az állomáshoz. — Gondolta magában: — Az unokaöccsem nem ismer s majd a kocsisztól kérdezősködni fog felőlem.

Nagy lelki erő és magas erkölcsi érzés, amely az emberekben párosul.

Csak a végszükség kényszeríti őket, hogy a kincstár ajtaján kopogtassanak és igazán nem teszi a kormány helyesen, ha szűkkeblűen elzárkózik azok elől, akikre az állam vagyona, erkölcsé, rendje és fennmaradása bízva van. Kétszeresen hibázik akkor, midőn a már egyszer megígért pótlékot megtagadja, a kinyitott markot ökölje szorítja.

Ha nem tárgyalhatnának ép oly javaslatot, mint a véderéform, amely elképzelhetetlen pénzmenyiséget fog elnyelni, ha nem látnánk azt, hogy a nagyhatalmi hóbort, a szükségtelen fegyverkezés mily áldozatába kerül ennek a szegény, igazán koldusbotra kerülő országnak, türelmesebben néznének tisztviselőink nyomorúságát s türelmesebben viselnék ezek is a kormány szűkkeblűségét.

Ha nem látnánk azt, hogy évtizedek, sőt évszázadok óta Ausztria gyűjt össze minden kincset, ránk pedig csak a koldustarisznya marad, akkor is beengudognánk általános szegénységünkbe és küzdelmünkbe.

Ha nem látnánk azt, hogy a tisztviselők szolgélati pragmatikája csak azért késik, mert a védtelen hivatalnok a legjobb kortese és szavazó gépe a mindenkori kormánynak, nem emeljük fel szavunkat a jelenlegi türheterlen rendszer ellen.

Ha nem tudnánk azt, hogy a szegénység és éhség a legjobb ut a megalázkodásra és a további türesre, nem volna okunk fellázadni a kolduskenyér ellen.

Ha nem tudnánk azt, hogy az új választói jogon és választási rendszeren ujonnan épülő Magyarország megjavítja a szociális, a gazdasági viszonyokat, akkor beletörödnénk a mai korrupt állapotokba, ahol csak a szerint mérők és méltányolják az embereket, — ki tesz nagyobb szolgálatokat a választásokon, kinek van nagyobb hangja és torka a — kormány élte-tésében.

Addig azonban igaza van a tisztviselőknek — akik panaszos ajkkal de azért a «no-

bile officium» jelszavát, a kötelességek becsületes betartását szem előtt tartva végzik teendőiket.

Vigyázzunk, hogy a nyomorúság, az igazolt elégedetlenség meg ne támadja e kötelesség-érzetet, mert a köz iránti kötelezettségnél van egy magasabb is, a család, a hozzátartozók szükségleteinek ellátása.

Ezt nem szabad az előbbivel ellentétbe hozni.

Országgyűlés.

A földművelésügyi tárca.

A KÉPVISELŐHÁZ ÜLÉSE.

A képviselőház ma folytatta a földművelésügyi tárca költségvetésének tárgyalását. Az általános vitát már a keddi ülésen bezárták s mára csak a miniszter beszéde és a részletes tárgyalás volt soron. A miniszter beszéde elé az egész Ház nagy várakozással tekintett s ma már nagyobb számban jelentek meg a képviselők az ülésteremben.

Ma pár napi üdüléséből Justh Gyula is megérkezett s a karácsonyi szünetig Budapesten is marad. A miniszterelnök holnap este érkezik meg a fővárosba, a mai napot és a pénteket Bécsben tölti s valószínűleg holnap kihallgatás jelenik meg a kiály előtt. Politikai körökben e kihallgatás elé nagy várakozással néznek.

A mai ülést Návay Lajos elnök negyed 11 órakor nyitotta meg.

A tegnapi jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesítették.

Az elnök több jelentéktelen kérvényt mutatott be, amelyeket a kérvényi bizottság elé utalnak. A napirend szerint következik a földművelésügyi tárca tárgyalása.

Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter volt az első szónok s részletesen reflektált a vita során elhangzott megjegyzésekre. Kijelentette, hogy az argentiniai husbehozatalt azért engedélyezte, mert azt az ország érdekében szükségesnek tartotta. Polónyi Géának válaszolva, kijelentette, hogy a montenegrói szerződés, melyet még elődje kötött, nem tiltja az élőállatbehozatalt és így a behozatal elleni tiltakozásnak

semmi alapja sincs. A földművelésügyi kormány minden tetteért felelős és viseli is a következményeit. A totalizátor és buknekerek megadóztatásáról szólva, helyesli Polónyinak azt az indítványát, hogy az adótöbbletet testnevelési célokra fordítsák. (Helyeslés.) Előbb azonban a lovaregylettel, mint a legilletékesebb faktórral akarja a dolgot megbeszélni s ha kedvező megállapodás történik, a nevezett adót három százalékkal felemelik. (Helyeslés.) Szólt a letarolt és kopár erdőkről, melyeket a kormány tőle lehetőleg hasznosítani akar olyképen, hogy a rosz szul nevelt erdőket és területeket összevására és bérbeadja. Az állami erdők hasznosítására a legmesszebbmenő áldozatokat hajlandó meghozni. Tekintettel arra, hogy az állami erdők ma még nagyrészt megközelíthetlenné s így nincsenek kellőleg kiaknázva, a kormány utakat és vasutakat építtet az erdők közelében s így lehetővé teszi azok kiaknázását. A legelőkérdést is a legnagyobb jóakarattal fogja megoldani és minél több ingyenlegelőt fog létesíteni. (Helyeslés.) Ezzel nemzeti és szociális érdeket szolgál, mert meg van győződve arról, hogy az állattenyésztő ember, akinek csak egy tehene van, ha ingyen kap legelőt, nem fog kivándorolni az országból. (Helyeslés.)

Az állattenyésztésről szólva, sajnálattal mutatja ki, hogy az állatállomány veszedelmesen fogy. Ezt nagyrészen a takarmányhiánynak tulajdonítja, ami onnan ered, hogy a földesgazda ma még nem termel elég takarmányt, mert földjét sokkal hasznosabb termőnaggal tudja bevetni. Az is nagy baj, hogy népünk keveset ért az állattenyésztéshez, ami szintén előidézi az állathíányt és így a husrágaságot. Kijelenti, hogy a keleti államokkal kötött szerződéseket az ország érdekeinek megfelelően kötötte, azért tehát vád nem érheti. Szükségesnek tartja az apaállatok tenyésztését, majd a hus minőségéről szólva, derűtség közt megjegyezte, hogy a magyar hus igen jó, de az asszonyok a hibásak, mert nem tudják jól elkészíteni. Áttérve a szőlőszet és borászat kérdésre, kijelentette, hogy a boradót nem hajlandó leszállítani, hanem borközraktárak létesítésével akarja az exportot növelni, amivel nemcsak a bor hírére, hanem a termelőközönség jövedelmét is szaporítja. (Élénk helyeslés.) Majd a tokaji borról szólva, kijelentette, hogy a szegényebb tokaji gazdáknak 25 évre szóló kamatmentes kölcsönöket hajlandó folyósítani, hogy helyzetükön javítsanak. (Helyeslés.)

Robida várakozásban nőtt fel. Gyermekkorától fogva tudta, hogy ennyi meg ennyi vagyon lesz egykor az övé. S azért gond nélkül élt, vidám ifju volt. Az apja így szólt magában: egyszer a fiannál fogok lakni. Az anyja így gondolkozott: ha most rosszul is megy a sorsunk, bátyám, Sokolovitsch György majd jutat egykor valamit nekünk.

Egy kissé megvolt lepetve Robida, mikor nagybátyját a lakásban üdvözölte. nagybácsi annyira hasonlított a kocsihoz. Ez azonban meg szokott történni.

Rokon szeretetről, — Istenem, ha ilyen gyűltalában van — az öreg és Robida között természetesen szó sem lehetett. De hogy is lehetett volna? Robida életében soha sem élvezett valami jótéteményt az öreg részéről. Azért pedig, hogy örökölni fog, nem érzett irányában semmi hálát. Ez egy jog, mely Robidát megilleti s melyen az öreg nem változtathat, ha mindjárt a fejére áll is.

Robida az öreggel finoman és udvariasan bánt, ahogy egy ifjunak egy aggastyánnal szemben illik s amint a vendégnek a háziurral, de azután ez volt minden. — Viszont azonban — Robida a közeledés minden látszatától óvakodott, nem akarta az örökségért hízog szerepét játszani.

S éppen ez tetszett az öregnek. Imponált neki.

Robida nem volt vak. Az öreg vagyona körül s az ingyenelő fészkelte be magát: Hízogok, kik az öreg gyengéit kihasználták; mindennemű semmittevők jogcímeket találtak maguknak; ostoba fráterek, akik ostobaságaikkal leföldöztek a tejtelt. S az öreg túrte mind azt, csak hogy ne hagyják el őt. Mert minden új arc, mely az ő világában feltűnt, újabb intés

volt számára, hogy milyen kevéssé tartozik már ő ebbe a világba, melyet régen el kellett volna hagynia.

Az öreg bevonta Robidát a gazdagságba. S Robida jól értette a dolgát. Képzett gazda volt s nehéz volt neki sokszor visszatartania s az ósdi eljárást helyeselni. Az öreg kényelmesnek találta, hogy egy okos, szorgalmas, fiatal ember van mellette, akire ráhárítja munkájának egy részét.

Egy év alatt Robida egészen jártas volt a gazdaságban s az öreg inkább az erdővel törődött.

Robidának minden tartózkodása mellett is össze kellett egyszer ütköznie. S ez meg is történt.

A disznók körül ajánlott Robida valami újítást a belegségek ellen. A sertésállomány felügyelőjének ez kényelmetlen volt és bebeszélte az öregnek, hogy nem kell a modern svindliket követni. A disznók fele elhullott s ez huszezer forint kár volt.

Robida elment az öregnek bejelenteni. Elmondta neki egész egyszerűen, anélkül, hogy a hangjában szemrehányás lett volna és az öreg — abban a tudatban — hogy ostobaságot csinált, kétszeresen érzékeny volt és szemrehányást látott Robida szemében. Ezt olvasta ki belőle:

— Sokolovitsch György gróf! Ne tartsd magad itt urnak, mert te csak az én helyettesem vagy — s vajjon meddig még? Kilencvenkétféves vagy! Amit teszel, legyen hasznos vagy káros, nem érte van, mert már minden az enyém. Én, Robida vagyok az igazi ur, ma vagy holnap ledobom a koldusruhám s mint király mutatkozom itt.

Változhatatlan szerencsétlen sorsot látott

magával szemben állni s tomboló haragra lobbant. Ha az ifju legalább a fia volna, de nem, egy jött-ment veszi el tőle, amit százazados munkával teremtett.

Robida nem szólt semmit. Jól tudta: az öreg nem tehet ellene semmit. Hagyta tombolni és elment.

Az elősdiak között, kik Sokolovitsch udvarában voltak, élt Panzer báró is. Egy semmittevő, éhenkórász, de régi nemes. Leánya jegyben járt egy katonatiszttel. Jegyben — óh Istenem! Sohasem házasodhattak meg. Panzer báró kisasszonynak nem volt egy ép inge.

Csapongó, erős leány volt, fénylő szemekkel s kissé tulérett. Nem kellett kétszer sem mondani, s feleségül ment az öreg Sokolovitschhoz. — Panzer, aki a kenyereért aggódott, így szólt:

— Gyermekem, ha nem is fogod örökölni a vagyont, két év alatt gazdag asszony leszel s azt teheted, amit akarsz. Maradj azonban az öreg mellett becsületes.

Becsületes maradjon — ez nem volt Sokolovitsch célja. Gyors egymásutánban rendezett ünnepélyeket, vadászatokat s ezekre urakat hívott meg, midőn pedig a grófné még mindig nem értette meg, kijelentette neki, gyereket vár tőle minden áron.

Az asszony nevetett s a felelet már az ajkán volt.

— Nem — mondta az öreg — nem tőlem, kedvesem. Választhatasz magadnak, akit akarsz. Csak előkelő nemes legyen.

Hogy az öreg tanácsát megtartotta-e, az ő titka.

A gyermek azonban meglett.

Igy jutott Robida az örökségéhez.

Serényi Béla beszéde után elnök az ülést 10 percre felfüggeszti.

Szünet után folytatják a költségvetés tárgyalását és megállapítják a következő ülés napirendjét, amivel az ülés véget ér.

A Magyar Irodalmi Önképző Társulat fényes irodalmi estélye.

Tartalmas, meglepően szép műsorról tolt le szerdán a főiskolai ifjuság Magyar Irodalmi Önképző Társulatának irodalmi estélye. Fényes biznyságot nyújtott az ifjuság vezetősége arról, hogy tud, akar dolgozni; hogy van a debreczeni közönségnek mit várnia tőle; megmutatta, hogy megérdemli e város megbecsülését, szeretetét. Megmutatta különösen a főiskolai Magyar Irodalmi Önképző Társulat, hogy multjához hiven fejlődő, de emellett fejlesztő, művelő erejű.

A szép műsort Kiss Béla zenekara nyitotta meg a Tell Vilmos c. operette egy részletével. Ez alkalommal is erős bizonyítékot nyújtott Kiss Béla zenekara arról, hogy érdemes arra a megbecsülésre, melyben — mint Debreczen első zenekarának — méltán része van. A nyitányt Julow Jenő joghallgatónak, a M. I. Ö. T. elnökének megnyitóját követve, melyben az immár 73 esztendő társulat dicsőséges multját s a jelenben céljait ismertette.

Majd utána Tüdös Kata urleány játszott zongorán igaz bensőséggel C. Chaminade: Pas des Echarfes-t, mikor pedig a közönség szűnni nem akaró tapsviharral megújrázását követelte, Godard: Barcarolle-ját adta elő művészi eleganciával.

Most Vándor Iván, a Csokonai-kör tagja olvassa fel «Háború» c. érdekes novelláját, ismételt bizonyítékát adva ismert írói hűségének.

Utána Farkas Miklós úr. tárogatózott a közönség zajos tetszésével régi magyar nótákat.

Majd az estély fényének s értékének központja, Mitrovics Gyula dr. akadémiai tanár tartott irodalmi értékű előadást «A tudattalan lelki elemek és a modern költészet» címen. Előadásában mindenekelőtt kifejti, hogy mik azok a tudattalan lelki elemek és mily szerepük van az életben. Másodsor, hogy e tudattalan lelki elemek kifejezésre juttatása a modern költészet mai célja. A prózai irodalom tényleg határozott fejlődést mutat ez irányban, a lelki analysis már keményen fontos szerepet játszik, de a tudattalan lelki elemek kifejezésre juttatása a modern novella- és regényirodalom érdeme, mint a «Sannin»-ból vett példákkal szépen bizonyítja.

Aftérvén a modern költészetre, arra az eredményre jut, hogy a modern költők nem érik el a megnevezett célt, mert nem tudják a tudattalan lelki elemeket tükrözteni úgy, hogy más is érezze, vagy legalább megértse azokat. S éppen ezért, mert nem keltnek azonos lelki folyamatot az olvasóban, nem megfelelő költészeiük.

Az előadást a közönség nemcsak tapsal honorálta, hanem, ami nemcsak az előadás, de a közönség intelligenciájának és műveltségének magasságát is mutatja, figyelmesen is hallgatta.

Ezt Burger Erzsike urleány énekszámát követte. Előbb Mérey: Jos E. Howan tavaszi dalát s Tarnay Alajos Csenedelet-ét énekelte el gyönyörűen dr. Jóna Kálmán művészi zongorajátéka kíséretében. Majd a közönség lelkes tapsa után Kiss Béla kíséretében szebbnél-szebb magyar nótákat énekelt nagy művészettel, iskolázott énektudással.

Most Németh Károly szavalt Arany János «Katalin»-jából derék képességgel és tudással.

A szépen sikerült estély fényes műsorát Kis Béla zenekara zárta be.

HOROVITZ ZSIGMOND

könyvnyomdáján

Darabos-utca 7. sz. a

Közbiztonság a külsőségeken.

Rablótámadás az Olajútóben.

Vakmerő rablótámadás történt a napokban az Olajútóben, amely hirhadt a közbiztonsági állapotairól.

Egy szegény munkásember eseit a rablótámadásnak áldozatául, mert a két elvetemült ember, aki a merényletet elkövette, úgy összeverte, hogy félholtan találták meg az uton. Az áldozat Kozma Sándor. Az Olajútóben lakik. Kozma a lakására igyekezett, de közben megállt a Kállay-féle vendéglőnél s betért oda egy kis pálinkára.

Kévszű időt töltött Kozma az ivóban, mert már keső volt s hazaféfé igyekezett.

A sötétben egyszerre két alak rontott rá. Minden szó nélkül felpofozták, a földre tepertek, összerugták. A tehetetlenül vergődő embert ezután kifosztották.

Pérez ugyan nem sokat találtak Kozmánál, ellenben volt rajta egy meglehetősen karban lévő csizma, amit lehúztak a lábáról s elmenekültek. Kozma vérbe fagyva feküdt a földön, úgy találták meg a járó-kelők. Kozma panaszára a vizsgálatot megindították s a rablókat elfogták. Az illetők Tompa Mihály és Barna Mihály debreczeni lakosok, akik beismerték, hogy megtámadták Kozmát, de tagadták, hogy rablási szándék vezette őket. Tompa azt állítja, hogy Kozma két koronával tartozik neki, melyet nem akar megfizetni.

Ez azonban csak mese, mert Kozma sohasem látta támadóját. A jómadarakat feljelentették az ügyészségnél, amely a vizsgálatot elrendelte ellenük.

A debreceni műpártoló egyesület téli tárlata.

A kiállítás megnyitása.

A debreceni műpártoló egyesület, mely évenként igen sikeres képképző kiállítás szokott rendezni Debreczenben, az idén is kelégitette a közönség fokozott érdeklődését azzal, hogy a tárlatot a városházán megnyitotta. Ünneplés keretében közölt a tárlat megnyitása. Az ünnepségen meghívott közönség vett részt s jelen volt ott a társasélet színe-java. A város tanácsa teljes számmal jelent meg Kovács József polgármesterrel az élén.

Weszprémy Zoltán nyugalmazott főispán mondott megnyitó beszédet, amelyben vázolta a műpártoló egyesület törekvéseit. Az egyesületnek sikerült Debreczenben a jeget megtörni, vagyis a közönség érdeklődését a képtárlatok iránt felkelteni.

Ez azonban még nem jelent teljes sikert, mondotta Weszprémy István, mert még mindig küzdeni kell a közönnnyel. De ha tekintetbe vesszük, hogy évekkal ezelőtt mi volt a helyzet s mi ma, úgy az eredményekre büszkék lehetünk. Megemlítette még, hogy az idei kiállítás a fővárostól teljesen emancipálva létesült, mert a tárlaton csupa helyi festőművészek vettek részt. A kiállítást megnyitottnak jelentette ki.

A beszédet a jelenvoltak lelkesen megjelnezték s a közönség eloszlott az izlésesen elrendezett tárlat megtekintésére.

A helyi festőművészek derekas munkát végeztek. Igen sok értékes szép kép van kiállítva, amelyek valóban a művészek kiváló készségeit árulják el.

A tárlaton képviselve vannak az összes debreczeni művészek. Csak ilyenkor tudjuk meg, hány érdemes festő lakik Debreczenben. Hogy nevekkel is szolgáljunk, ime a tárlaton részt vett festők névsora:

Bakoss Tibor, Pálffy József, Toroczky Oswald, Csűrös Béla, Lescinszky Kornél, Bors Károly, Rajzó Miklós, Dienes János, Hajdu Béla, Borsos József.

Hölgyek: Konez Dezsóné, Csikos Anti, Bartók Margit.

A tárlat dus, szép és érdekes. Holnaptól kezdve a közönség látogathatja.

Varju helyett saját hasába lőtt.

Szerencsétlenség Derecskén.

Rác Béla derecskei suszter-inasnak uri passziói vannak. Különösen nagyon szeret vadászni. Már régebben történt, hogy kerített egy ócska flóbert puskát magának és azzal ijesztgette a derecskei «vadakat».

Ma is vadász-kiránduláson vett részt Rác Béla. Varjukra lövöldözött a flóbertjából. A szerencsétlen fegyver nagyokat szólt ugyan, de a lövésnek nem volt valami nagy hatása.

Ez a körülmény szerfölött bosszantotta a vérszomjas suszterinas Nimródót, aki mindenáron varju peccengéhez akart volna jutni.

Ha peccengét nem is kapott — de kapott egy lövést a hasába az önön puskájából.

Varju helyett magamagát lőtte hasba a szerencsétlen suszterinas, aki véresen terült el a földön.

A derecskei orvos bekötötte Rác Béla sebeit, aztán vonaton szállították be a debreceni kórházba, ahol ápolás alá vették.

A hős Nimród állapota nem veszélyes, mivel a golyót sikerült eltávolítani a hasából. A dicső vadászkalandnak ha más következménye nem is lesz, Rác Béla mindenesetre megtanulja, hogy nem nagyon kellemes passzió lehet az, ha valakit hasbalönek.

Még a szegény varjuknak sem. És talán ezután kiméletesebb lesz irántuk.

SZÍNHÁZ.

1911. december 15-én, pénteken:

PAPA.

Vigjáték 3 felvonásban.

1911. december 16-án, szombaton:

PAPA.

Vigjáték.

Papa. Ma este premier-előadása lesz a debreczeni színháznak. A Papa című pompás vigjáték kerül bemutatásra, melynek ötletes meséje a következő:

Első felvonás. Lazac grófi váratlanul megjelenik a faluban, ahol huszonöt évvel ezelőtt elhelyezte fiát, Jeant, akivel egy szép művésznő ajándékozta meg, de akit azóta nem látott. Gondoskodott róla anyagilag, de egyébként nem törődött vele. Most aztán egyszerre, amikor a kor sulyát kezdi érezni, vággyakozni ikezd a fia után. Jean nincs jórahaza és a gróf megbizzza a helység papját, hogy majd küldje utána a fiut Párisba. Jean nem nagyon örült a meglepetésnek. Megelégedetten és boldogan élt eddig. Nagy vonzalmat érez Georgina kisasszony, egy román kalandor szép leánya iránt, aki szintén jó szemmel nézi őt. Igazán azonban a kis Jeanne szereti Jeant, de ez alig vesz tudomást a kedves falusi leányka érzelmeiről.

Második felvonás. Apa és fii találkoznak, de már az első napon összekülönböznek. Lazac hallani sem akar Georgináról, Jean pedig kijelenti, hogy ő senki kedvéért nem mond le szerelméről és inkább visszamegy aflujiába. Lazac elhatározza, hogy levélben jól megmondja a véleményét Georginának, akit kalandor atyja méltó leányának tart. Georgina azonban megjelenik és teljesen meghódítja Lazacot. Az apa erre elhatározza, hogy fekeresi a fiát és beleegyezik a házasságba.

Harmadik felvonás. Jean hamarosan észreveszi, hogy menyasszonya, akit Larzac kísért hozzá, egészen megváltozott. Észreveszi azt is, hogy Georgina és Larzac megszerették egymást. Ő maga egyre jobban kezd vonzódni Jeannehoz és így könnyű szívvvel mond le Georgináról. Larzac boldogan fogadja el Georginát és végül is ő szól hálásan a fiához: «Köszönöm, papa!»

A Kitűnő udjónságban Zilahy Gyula, T. Csige Böske, Vajda Ilonka, Bérczi Ernő, Dési, Ligeti játszanak nagyobb szerepeket.

Vasárnap délután. Vasárnap délután mérsékelt helyárral, 3 órai kezdettel a Betyár kendője népszínmű kerül színre. Ez előadásra jegyek előre válthatók a színházi pénztárnál.

Kis gróf. A népszerű operett, mely a debreczeni közönségnek kedvenc operettje, vasárnap este rendes helyárral kerül színre. A vidékről jönni szándékozókat figyelmezteti az igazgatóság, hogy ez előadásra jegyeket időelőtt váltsák meg. Pályákat és jobb támlás székeket már most árusít előre a pénztár.

A kamara ügyei.

A debreceni kereskedelmi és iparkamara közgyűlése.

A debreceni kereskedelmi és iparkamara tegnap tartotta az évi utolsó, hatodik közgyűlést a helybeli és vidéki tagok élénk érdeklődése mellett, Szent-Királyi Tivadar elnöklete alatt.

Az elnöki előterjesztések során Szávay Gyula titkár a kamara székháza építkezésének előhaladását ismertette. Bejelentette, hogy a kamara jövő évi költségvetését a kereskedelemügyi miniszter változatlanul jóváhagyta.

Részletesen ismertette továbbá a budapesti kereskedelmi kikötő országos közérdekű tervét; javaslatára a közgyűlés kívánatosnak találta ennek sürgős megvalósítását és újból hangoztatta a Duna—Tisza csatorna szükségességét, kiemelte a szőlőki torkolat fontosságát.

Ugyancsak Szávay Gyula javaslatára a kamara erkölcsi támogatását nyújtja a debreczeni máv. gépjárató műhely tisztviselői és munkásai számára, azon törekvésükhöz, hogy maguknak külön lakástelepet létesítsenek.

Dr. Rácz Lajos s.-titkár ismertette a kamara akcióját a vasuti vagonhiány ügyében. Az országiszerte mutatózó kocsihiány leginkább pusztító mértékben mindig ezen a vidéken mutatkozik. A kamara ismételt orvoslást és segítséget sürgetett.

Több ipari tanfolyam létesítése van előkészület alatt a kerületben, melyekhez a kamara részben anyagilag is hozzájárul.

Beható vitát keltett az építő ipari követelések biztosításának kérdése, amely tekintetben a kamara az építőtől szemben bizonyos jelzalogos biztosítékokat, a fővállalkozóval szemben pedig letéti biztosítékokat és az ügyek számára speciális építési (nép-) bíróságokat sürget. A biztosítási módokat tekintetében oly indítványokat tett, melyek szerint a legkevesebb megterheléssel aránylag legtöbb biztosítás érhető el.

Tudomásul vette a közgyűlés a karácsony előtti vasárnap munkaszünetének felfüggesztésére vonatkozó kereskedelemügyi miniszteri rendeletet.

A kereskedelmi miniszter kívánalmára beható megvitatás alapján a kamara véleményét mondott a szinszappan minőségi védelme kérdésében. Együttal figyelembe ajánlja a különféle ipari anyagszerek hamisításának meggátolását is.

Dr. Radó Rezső fogalmazó ismertette a legutóbbi közgyűlés óta érkezett államsegélyes döntéseket, melyek szerint több iparüzem részét újabb gépségében.

Balkány község júniusi vásárjának augusztusra áthelyezése ellen a kamara észrevételt nem tett. Szabolcsvármegye közeletvám szabályozására a kamara újabb javaslatot fog készíteni. Nagybánya város közeletvám szabályzata tárgyában közgyűlés a tervezett tételek mérséklését javasolja. A hajdumegyei kéményseprőknek

helyzetük javítására és a szabályrendelet megváltoztatására nyilvánuló mozgalmát a közgyűlés felterjesztéssel támogatja. Végül számos iparjogi esetben mondott véleményt a közgyűlés.

Uj Habsburg-regény

Henrik Ferdinánd főherceg regénye.

Az uralkodó-család krónikájában ugyan csak emlékezetes esztendő marad az, melynek utolsó heteit most tapossuk. Érdekes házasságok, szerelmi regények, tarkítják ez év történelmét. Károly Ferdinánd házasságához és a főhercegi rangról való lemondásához, Károly Ferenc József és Zita főhercegnő esküvőjéhez most egy újabb, talán az eddigieknél is érdekesebb regény csatlakozik: Henrik Ferdinánd főherceg, a toszkánai nagyherceg fiának és Wölfling Lipót fivérének regénye.

A főherceg — mint egy felhivatalos katonai könyvatos lap jelenti, — hosszabb szabadságot kapott katonai hatóságától és e szabadságidő alatt — minden illetményéről lemondott.

E pár soros hír mögött rendkívül érdekes regény rejtezik. Sokban hasonlít ez Wölfling Lipót regényéhez és lehetséges, hogy a befejezése is olyan lesz, mint Wölfling Lipót történetéé.

A müncheni bohémvilágban megösmékedt a főherceg egy gyönyörű szép polgárleánnyal.

Megszerette a leányt és elhatározta, hogy feleségül veszi.

Ezt a szándékát bejelentette anyjának. — Nagy volt a megrökönyödés a toszkánai család ősi kastélyában, Salzburgban.

Alice nagyhercegnő semmi áron sem egyezett bele fia házassági tervébe. A főherceg ekkor bejelentette édesanyjának, hogy lemond a főhercegi rangról és — mint fivére — elveszi szerelemesét.

Ekkor azonban közbeleptek az uralkodó-család többi tagjai, családi tanács volt és elhatározták, hogy a legszigorubbán fognak eljárni a főherceggel szemben. Tudtára adták, hogy ha nem mond le a tervéről, és feleségül veszi a leányt, — megtagadnak tőle minden támogatást és egy krajcár évjáraadékat sem adnak neki. A főhercegnek semmi magánvagyonja sem volt és így belátta, hogy nem veheti feleségül a leányt.

Henrik Ferdinánd most elhatározta, hogy visszavonul a katonai élettől. Megkérte a királyt arra, hogy ha már házasságához nem kap beleegyezést, akkor legalább a rá nézve nagyon tehetséges katonai szolgálatot mentse fel és adjanak neki módot arra, hogy mint polgárember Münchenben élhessen és életét a művészetnek szentelje. Hivatkozott arra, hogy mértékadó művészek is elismerik, hogy van tehetsége a festéshez, hagyják tehát őt Münchenben. A király hozzájárult ehhez.

Egyelőre csak hosszabb szabadságot adott a főhercegnek, de bizonyos, hogy Henrik Ferdinánd nem tér többé vissza a hadsereghez.

Münchenben marad, teljesen távollartja magát a udvari élettől, amint hogy eddig sem járt soha udvari bálókra, és semmiféle ceremónián nem vett részt.

Akik ismerik, azt mondják, hogy a 33 éves főherceg igen csinos, szeretetreméltó ember és művészi hajlandóságai sem mindennaplak.

Dühöngő szobafestő

„Vért iszom még máma!”

Késsel a járókelőkre.

Nagy botrányt rendezett ma este a város hatvan-utcai részén Tóth Ferencz szobafestő. Az ipse alaposan leszopta magát. Ez lett volna azonban a dologban a legkevesebb, ha részegségében dühöngeni nem kezd és nem csinál óriási skandalumot.

Tóth Ferencz részegségében azzal szórakozott, hogy késsel fenyegette meg a járókelőket, közben így ordított:

— Vért iszom még máma!

A dühöngő ember fellépése óriási rémületet keltett a Hatvan-, Zugó- és Jókai-utca járókelői között. Senki sem mert közeledni a garázda részeghez. Rendőr nem volt a közelben, amíg elő nem került Kovács Bálint rendőrparancsnok.

Tóth Ferencz azonban nem ijedt meg Kovácstól. Késével rátámadt az őrsparancsnokra. Kovács aztán hamarosan lefegyverezte a dühöngőt. A felbátorodott körülállókkal megkötözte, talyigára tette és beszállította a rendőrség központjára, ahol a veszedelmes embert őrizet alá vették.

A megkerült fiu.

Rablógyilkos álarokon.

Majnem kilenc éve annak, hogy nemes Debrecen városában az emberszeretet hajlékot nyitott azok számára, akik némán és tudatlanul bolyongtak embertársaik között, akik mint a kitagadott gyermekek, senki szeretetének melegségét nem érezték.

Mi felvettük gondját e szerencsétlen, árva teremteteknek, megszántuk néma panaszkodásukat és bizván az emberi könyörület kiapadhatatlanságában, magunk köré gyűjtöttük őket, hogy a nagy veszteséget, melynek önhibájukon kívül részesei, helyre pótoljuk: lelkükbe tudást, szívükbe érzést csepegtessünk, és ezáltal hasonlatosakká tegyük őket magunkhoz.

Ez idő szerint már 88 siketnéma gyermek részeseül intézetünkben a tanítás és nevelés nélkülözhetetlen áaldásaiban, nyolcvannyal siketnéma gyermekek ismétlődött meg a bibliabeli csoda, hogy a némaság bilincseitől megszabadult nyelven dicsérhessék az Urat és embertársaik könyörület érzését.

Ők valóban elmondhatnák: együtt születünk a nyomorusággal, reánk szakadt az átok, mely az apák vétkeit hetediziglen megbüntetni igéri, de embertársaiknak szeretete és könyörülette levette rólunk az átok súlyát, megszabadított le. munkánk: kibeszélhetetlen szenvedéseinktől.

Nemesen érző emberbarátok!

A közelgő szent Karácsony ezek a mi gyámoltjaink is várva-várják; tudják, hogy az Istenember születésének ünnepe minden gyermek számára örömet hoz, hát hogyne vágyának az öröme ők is, akiktől születésüktől fogva számüzve van az öröm.

Azzal a szives kérelemmel fordulunk tehát a nemesen érző emberbarátokhoz, hogy a siketnéma karácsonyfájának felállítását lehetővé tenni kegyeskedjenek.

Akár pénzbeli, akár természetbeli adományokat hálás köszönettel fogad és hirtalpig nyugtáz intézetünk igazgatósága. (Csapó-utca 35. sz. alatt.)

Debrecen, 1911 december hó. Kitűnő tisztelettel a Siketnéma Gyámoltó Egyesület igazgató tanácsa.

Sikkasztó debreceni hadnagy

Bűnös manipulációk és szökés.

A kívülről fényes és kecsgető katonai egyenruha sok könnyelmű embert sodort már a lejtőre. Ez az eset, amit most el akarunk mondani, szintén arról szól, hogy egy jobb sorsra érdemes fiatal embert hogyan vitt a csillogó egyenruha, a fényes társaság, az előkelő élet — a bűn sötét útjára.

Pedig arról alejtőről, amelyen Kirchner Ignác 39-ik gyalogezredbeli hadnagy lépett, nincsen visszatérés. Kirchner Ignác szegény, földhözragadt németócskai sváb szülők gyermeke, akik megvonták a saját szájuktól a fátot, csak-hogy fiukat taníttassák. Kirchner Ignác tanult is szorgalmasan.

Szerencsétlensége a katonai pályára hajtotta. Kirchner a katonaságnál egészen megváltozott. Könnyelmű, dorbézoló hadnagy lett a szorgalmas sváb diákból.

Természetes, hogy a hadnagyi fizetésből nem nagyon futotta a lumpolásokra. Így került Kirchner adóágokba. Lemondani azonban nem tudott élelmódjáról.

Kirchner Ignác haladt tovább a züllés útján. Sikkasztani kezdte a reá bízott hivatalos pénzeket.

Először csak kisebb összegeket sikkasztott az ezred pénztárából.

A vég az lett, hogy Kirchner üzelmére rájöttek. A hadnagy azonban «gyáva volt», — és nem lötte föbe magát. Így történt, hogy Kirchner Ignác szépen — megugrott.

Valószínűnek tartják, hogy Bécs felé vette az útját.

A sikkasztó hadnagyot körözik.

Az örök szeretet nevében!

Évek óta országsszerte körözött nagystilű gazember látogatott el Székesfehérvárra nyolctíz nappal ezelőtt egy városszerte közbecsült családnál, ahol a 30—32 év körüli fiatalember mint a család egy közeli rokona mutatkozott be. Mivel olyan valakinek mondotta magát, akit gyermekkorában nem láttak s mivel a család viszonyait a lehető legjobban ismerte, gyanu nélkül, teljes rokoni szeretettel fogadták őt Scheiberék, — így hívják a családot — s két napig háborítatlanul élvezte vendégszeretüket az állítólagos unokalivér.

Vakmerőségében valósággal követelődött a család tagjaival szemben, akiknek a legnagyobb részét, még a hűlőgyeket is, sorra pumpolta s azután végig bucsucsókolva valamennyit, elutazott rég nem látott rokonaitól.

Az így megtisztelt család levélben referált a vizitről az «unokalivér» szüleinek, aiktól azt a meglepő választ kapták, hogy valaki felültette őket, mert az a rokonuk, aki gyanánt a családnál bemutatkozott az idegen, a látogatás ideje alatt otthon volt. A már egyébként is gyanakvó család előtt más körülmények is igazolták, hogy valaki alaposan felültette őket. A család nevében Adler Adolf gázmester feljelentést tett a rendőrségen, ahol Simon Sándor bűnügyi főkapitány egy csomó notórius szélhámos arcképét mutogatta sorra Adlernek, hogy nem ismeri-e fel valamelyikben a vendéget.

A próbának eredménye lett. Adler ugyanis minden kétséget kizáróan és minden csekély ismertetőjel megnevezésével felismerte az álszöke Szüts Pál ápoló személyében, akiről a rendőrség bűnügyi törzskönyvének adatai szerint kiderült, hogy lopások, szélhámosságok, sőt legutóbb rablójlikosság miatt évek óta körözött alakja különböző városok rendőrségeinek és bűntörvényszékeinek.

Az álszöke multjának bűnkrónikájában a szenális furafinggal elkövetett szélhámosságok között szerepel egy teljesen hasonló eset Székesfehérváron s egy másik Szegeden, ahol egy jó-módu családnál — amint annakidején ország-

szerte feltűnést keltett — mint a családnak 25 év előtt eltűnt s hiába keresett fia mutatkozott be s mivel a család viszonyait feltűnően pontosan ismerte, mint megkerült családtag szerepelt állítólagos szüleinek és rokonainak örömeire több mint két hétig. Egy szép napon aztán hűlt helyét találták a «megkerült fiúnak», a kivel együtt eltűnt a családnak minden könnyen elkezelhető értéke pénzben és ékszerekben. A szegedi rendőrség is megállapította annakidején, hogy az eltűnt fiu szerepében Szüts Pál jelentkezett, de elcsipni akkor sem sikerült.

Az országsszerte körözött alak itt a rendőrség szemeláttára sétáltatta végig «unokalivéreit» a krzón s ezzel a legujabb csalásával ismét bebizonyította szélhámosági képességeit.

Szintelen riportok.

FIU, VAGY LEÁNY...

Párisból az a hír kelt szárnyra, hogy Robinson dr. föltalált egy szert, amelynek neve Andrenalin s tetszés szerint lehet eldönteni a nagy problémát: fiu, vagy leány. — Ebből az alkalmából játszódtott le az alábbi jelenet.

Férj: (íróasztala mellett ül egy zsöllében s újságokban böngész) Hahaha! Pompás! Ezt vártam én! No lesz már fiam!

Feleség: (a kandalló mellett horgol) Mi az fiacskám! Mit beszélsz össze-vissza?

Férj: (fölugrik s az újságot lobogtatva táncol végighosszig a szobában) Pompás! Pompás! Nyomban rendelék öt kilót! (leül az íróasztalhoz.)

Feleség: Megbolondultál, Pista? Ejnye, talán bolond volt a gomba, amelyet ebédnél fogyasztottunk?...

Férj: Dehoggy, édesem! Hallgass csak! Azt írja az újság, hogy Robinson Leon dr. párisi orvos feltalált egy szert. Jaj, minő okos ember ez a Robinson dr.!

Feleség: (idegesen) Há tmondd már végre, micsoda szert?

Férj: (a feleségéhez megy s hozzáhajlik) A neve Andrenalin! Érted: Andrenalin!

Feleség: És miféle betegséget gyógyít ez a szert?

Férj: Családi betegséget, édesem. Az Andrenalinnal tetszés szerint lehet eldönteni a nagy problémát: fiu, vagy leány... Nyomban rendelék 10 kiló Andrenalint. — Ugye, jó lesz, anyucám! (leül irni).

Feleség: Várj csak! Te hogy akarod eldönteni a problémát?

Férj: Hehehe! — Hát fiu legyen, a ragyogóját.

Feleség: (szigorúsággal) abból nem lesz semmi! Nekem leány kell. Ebből nem engedek.

Férj: (dühösen) Na, tessék! Egyszer lenne alkalmam az én óhajításom teljesíteni, s ekkor is letörsz! Kegyetlen vagy!

Feleség: (sértődötten) Goromba vagy!

Férj: (hízogdén) Lásd, hogy milyen jószívű vagyok. Az én kívánságom is teljesítjük, a tied is. Ugy rendeljük az Andrenalint, hogy fiu is legyen, meg leány is. Jó?

Feleség: Kettőt egyszerre? Az sok!

Férj: Hát így sem jó? Na, hát legyen meg a te akaratod. Legyen leány. (Leül és rendel 5 kiló Andrenalint, de úgy döntve el a problémát, hogy fiu legyen.) Na, így ni, készen van! (Magában ujjongva.) Fiu lesz, azért is. De te csak akkor fogod tudni, mikor már megszületett.

Feleség: (nem sejtve a férj ravaszágát) Látod, milyen jó vagy, fiacskám!

Férj: De most ám légy türelemmel, édesem, míg az Andrenalin megérkezik. Addig nem szabad... csókolódnia! Mert hátha akkorra meg-

lesz már a fiu... Akkor hiába költöttünk Andrenalinra!

Feleség: (kiváncsian) És meddig kell várni?

Férj: Legalább 4—5 hétig.

Feleség: (férjéhez simul hizelegve) Nem bánom akár fiu, akár leány... Nagyon sokára jön meg az Andrenalin.... Én pedig szeretlek ám!....

UJDONSÁGOK

— **A kórház reformja.** A kórházi bizottság legutóbbi ülésén Kenézy Gyula dr. ideiglenes igazgató-főorvos különféle reformjavaslatokat terjesztett elő a közkórház vezetésére nézve. A tanács ma foglalkozott az előterjesztésekkel s mindenben helyeselte Kenézy újítását, amelyek a kórháznál új értára engednek következtetni.

— **A trónjavesztett királyi család kincsei.** Hivatalosan jelentik, hogy a köztársasági kormány el fogja árverezetni Mánuel király és az egész volt dinasztia ékszerit, amelyeket a forradalom éjjelén a lisszaboni királyi palotában hagyott Mánuel király, az oportói herceg és az özvegy anyakirályné. Jelzi a hivatalos közlemény, hogy az ékszerek között különösen nagybecsű gyöngygyakékek és két láda csiszolatlan drágakő van, fölötte értékes zafirok és smaragdok. Ezek azok a drágaságok, amelyeket az ősi portugál gyarmatok adó fejében küldtek a portugál királyi családnak.

— **A letartóztatott magyar borkereskedő.** Wilmersdorfban, Berlin egy külvárosában a rendőrség a magyar hatóságok közöszövele alapján fölismerte és letartóztatta Somogyi Jozefin borkereskedő asszonyt, aki üzletfeleit több mint százezer koronával megkárosította. Az asszony égre-földre esküdözött, hogy ártatlan, bizonyosan tévedés forog fönn, de azt nem tagadta, hogy Somogyi Jozefinnek hívják. Trientben nagy borkereskedése volt s magyar származású. — Egyenesen Trientből jött Berlinbe s igazi nevét jelentette be. A berlini rendőrség táviratban kért utasítást, hogy mitévő legyen a magyar fogollyal.

— **Kétszázezer korona a kecskeméti szegényeknek.** A kecskeméti polgármesterhez Lukács László pénzügyminiszter leiratot intézett, melyben értesíti a város közönségét, hogy a november 21-én tartott minisztertanács a város szegényei számára kétszázezer korona azonnali készpénzsegélyt folyósított. A pénz folyósítására a pénzügyminiszter utasította a kecskeméti adóhivatalt, egyben az iránt is intézkedett, hogy a már régebben engedélyezett 1.200.000 korona kamatmentes kölcsönt is fölvehesse a város vezetősége. Elég gyorsan történt!

— **Meggyőlt rabló.** Déváról jelentik: Borsod község közelében Lingurár István házat, mely a községtől messze fekszik, az elmúlt éjjel rablók támadták meg, akik a dísznökat akarták elhajtani. Lingurár fejével kezében kiment az udvarra, mire az egyik rabló revolverrel rálőtt, de nem talált. Lingurár ekkor odarohant és fejszét a támadó mellébe vágta. A rabló összeesett és meghalt. Társaif erre elmenekültek. A megölt rabló kitévét még nem tudták megállapítani.

— **Gyilkos boszu.** Munkácsról jelentik. Beregszászon Pleta Imre és Gricza János vincellerek halálosan gyűlöltek egymást; mindig lesték az alkalmat, hogy egymásnak ártsanak. Pleta Imre régóta elhatározta, hogy Griczákon boszút él. Tegnap este Griczáné harmadmagával hazafele indult és utjuk a Varga Sándor háza előtt vezetett el, ahol Pletáék többed magukkal mulatoztak. Mikor a mulatozók észrevették a közledőket, karóval és kapával fölfegyverkezve rájuk rohantak és agyba-főbe verték őket. Griczáné a helyszínen szörnyet halt, utátársa, egy 16 éves legény haldoklik, a harmadiknak sikerült elmenekülnie. Az orvttamadók közül letartóztatták Pleta Imrét, Kenéz Sándort és Kenéz Ferenczet. Bekísérték őket a beregszászi ügyészség fogházába.

**Legszebb Karácsonyi és Ujévi
ajándékok**
legolcsóbban vásárolható:
GASPARIK ÁDÁM
műtörés és ékszerésznél
DEBRECZEN. Hunyadi-utca 12. szám

Meteor Villamos színház
Bocskai-tér 10.

Legkellemesebb szórakozó hely.
Debrecen város közönségének

Előadások kezdete Vasárnapokon:
3-5-ig, 6-7-ig, 7-9-ig és 9-11 óráig.

Hétköznapokon 7-9 óráig.
9-11 ..

Abbázia Szálloda

Budapest, Dohány-utca 62.
(Erzsébet-körút mellett) teljesen újonnan
berendezve, gőzfűtés, villanyvilágítás, hideg,
meleg víz.

Szobák már 3 K-ért. Figyelmes előzékeny
kiszolgálás.

HUNNIA

Műterem képei, levelezőlapjai

szépek, olcsóak, tartósak.

Műterem: Csapó- és Piacz-utca sarok.

KEDVES EMLÉK-

tárgyat vásárolhat minden bármilyen alkalomra olcsó árért

HOROVITZ ZSIGMOND papírárukereskedésében
PIACZ- ÉS CSAPÓ-UTCZA SARKÁN, PIACZ-UTCZA 12. SZÁM.

A közeledő Karácsonyi és Ujévi ünnepekre rendkívül nagy választékban vannak:

**Karácsonyi és ujévi levelező-lapok,
díszes dobozos levélpapírok,
díszes levelező-lap albumok,**

Emlék-könyvek! a legszebb bársony- és bőrkötésben.

Névjegyek jutányos árban készülnek

A karácsonyi vásár Bosznay J. és Társa

divatruházában,
DEBRECZEN, Kosuth-utca 5. sz.
minden eddigi hasonló ajánlatot felülmul.

Szövet osztály:

- 115 cm. Téli Diagonál ruhaszövet
ezelőtt 95 kr. . . . **Most 55 kr.**
- 115 cm. Színes ésfekete kamgarn szövet
rendes ára frt 1.— **Most 59 kr.**
- 115 cm. Téli angol divat szövet
rendes ára frt 1'25 **Most 85 kr.**
- 115 cm. Finom téli kosztüm kelme
háromféle divatos szövésben
ezelőtti ára frt 2'25 **Most 115 kr.**
- 140 cm. Finom téli kosztüm kelme
kétféle divatos szövésben
ezelőtt frt 3'20 **Most 155 kr.**
- 140 cm. Finom egész nehéz kosztüm
kelme
kétféle divatos szövésben
ezelőtt frt 4'25 **Most 175 kr.**

Selyem osztály:

- Jóminőségű divatos Bluz selymek
eredeti ára frt 1'35, frt 1'50 és frt 1'75
Most 65 kr.
- Jóminőségű divatos Pongis selymek
ruhákra eredeti ár frt 1'50 és frt 1'75
Most 78 kr.
- Jóminőségű sima Liberty selymek
minden színben **Most 88 kr.**

Mosó osztály:

- Francia gyapju Delin
ruhákra, bluzokra és pongyolákra
ezelőtt frt 1.— **Most 57 kr.**
- Francia Grendin Batis t (markizet)
gyönyörű szép mintákban 95 kr. helyett
Most 57 kr.
- Ruhavászon, selyem fényű
minden színben 75 kr. helyett
Most 29 kr.
- Jómosó kartonok
Cosmanósi és Goldberger-féle 44 kr. helyett
Most 26 kr.
- Szövött Divat Barche ek
Uj Cotelina szövésben frt 1.— helyett
Most 58 kr.
- Jómosó zsinór Barchetek
szép uj mintákban 42 kr. helyett
Most 27 kr.

Példátlan olcsó OCCASIO árak!

Selyem-, tüll- és gazé Sálak, Legyezők,
Bársony- és Bőrridikulók (táskák) Eső-
ernyők, Harisnyák, Zsebkendők és Köté-
nyekb.n.

Vidékre a cég teljes occasió minta-
gyűjteményét készséggel küldi.

AKI MÉG NEM KAPTA MEG AZ
50 -ik Idényértosítőköt., kérje
annak bérmentes beküldését.
Budapest, V. **KUNZ ÁRUHÁZ**
Bécsi-utca 6.

Első segítséggel teljes gyógyulást elér a Tordy-féle
3 Király tea által. Étvágytalanság, székrekedés,
emésztési zavarok, rosszullet, szóval gyomor- és ebből
eredő bajokban gyorsan hat. Epe, máj, vesebaj ellen, hosz-
szabb használat után segít Hurutos bántalmakat eloszlat,
gyógytárban csomagja 50 fill. (10-15 használatra). Tordy-
név nélküli, rozsz hamisítvány. Készíti: Tordy Gy. okl.
= gyógyszerész, Budapest, Üllői-út 89. szám alatt. =

Royal amerikai írógép

olcsó és jól
Kérjen megrendelést írógépeket Kovács A. és Tsa
cégtől
Budapest, V. kerület, Nádor-utca 26. szám.

Védjegy

Jól jár, ha
tudomásul veszi, hogy újabban utánozzák
a valódi

**Palma-kaucsuks-
cipősarok**

mindenütt ismeretes, jellegzetes dobozait. Az
utánozott dobozokban természetesen csak kö-
szönséges gumisarkok vannak, jól tezi tehát,
ha károsodását megelőzendő, a valódi Palma-
kaucsuks-cipősarok minden dobozon látható
védjegyre ügyel!

Védjegy

• Nincs többé tyukszem! •
Használja mindenki a Martin-féle tyukszem-tapaszt,
mely 4-5 nap alatt a legrégebb, legmakacsabb tyuksze-
met, mindenféle szemölcsöt és bőrkeményedést fájdalom
nélkül biztosan eltávolít. Ezen éveken át kipróbált tyuk-
szemlirtószert kapható a feltaláló és készítőnél MARTIN
TAMÁS gyógyszerésznél Ujpest, Kosuth- és Deák-utca
sarkán. Egy doboz ára csak 1 korona.
Valódi csak az a tapasz, mely a feltaláló aláírása és pecsétje alatt
jön forgalomba.

Dr. BOROVSKY-féle **Feloldhatatlan háziszser**
BOROLIN gümókóros, izom- és ideg-
fájdalmak, köszvény,
csúz-, ischias-, derék-, láb-
szaggatások-, hátszurások
és égési sebek megszün-
tetésére. Kitűnő fertőt-
lenítő szer, maga az olajrész egyben óvszer is.
Kapható mindenütt
1.20, 2.- és 250 koronás üvegekben. Előállítják:
Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K.
Budapest, II. kerület, Fő-utca 76. szám.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irlgal-
mas-rend tulajdona. Elsőrangú kénes hévízü
gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő,
kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszo-
dák, külön hölgyek és urak részére. Török-,
kő- és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és
villamos vízfürdők. — A fürdők kitűnő ered-
ménnyel használatnak főleg csuzosbántalmak-
nál és idegbajok ellen. — Ivó-kura a légző-
szervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál.
200 kényelmes lakoszoba. Szolid kezelés
intányos árak. — Gyógy- és zenedij nincs.
Prospektust ingyen és bérmentve küld.

az Igazgatóság.

Apró hirdetések.

Tíz szóig 50 fill., mindeu további szó 5 fill.
Apróhirdetések előre fizetendők.

Zongorázik ön? 5 korona havi előfizetéssel leg-
jobb és legújabb zeneműveket kölcsönöz Or-
szágos hangjegykölcsönző intézet, Anarásny-
ut 47. Tessék prospektust kérni.

KIADÓ LAKASOK. Csapó-utca 10. szám alatt
udvari lakás, az emeleten egy vagy két szo-
ba butor nélkül kiadó. Értekezhetül Csapó-
utca 10, az emeleten.

Egy mosónő keresetlik Darabos-utca 7. sz.
Ugyanott használt téli és színhái kabát eladó.

Irodának alkalmas
világos, tágas

három szoba

(2 utcai, 1 udvari)

**1912. május hó 1-től
kiadó**

Darabos-u. 7

CIGARETTÁZÓK!

Egyesüljete a cigaretták óriási
áremelése miatt! Ne sajnáljátok
a kis fáradságot! — Töltsétek

**Jacobi Antinicotin-
hüvelyeket,**

vagy „**OTTOMÁN**“ (törökfej)

és „**TIP-TOP**“ aranszopókás
cigarettapapirt.

Hygienikus újonságok

és halhólyag óvszer-különlegességeiben

II. Valódi francia és amerikai gyárt-
mány, eredeti csomagolásban:

Orvosilag ajánlva!

Feltétlen biztos!

„Fatime“ I. és II. minőség, Ára tucatonként 6 és 8 K.
„Semiramis“ I. és II. min. Ára tucatonként 10 és 12 K.
Ezen új és modern technika szerint készült óvszer
különlegességek, az összes eddigi gyártmányokat le-
ülmulják. Kaphatók kizárólag az alanti cégnél.

Uj! „**AUTO VAGINAL SPRAY**“ Uj!

a legmodernebb és legkényelmesebb női
óvkülönlegesség. — Ára 15 korona.
Szétküldés titoktartás mellett.

Kérjen ingyen és bérmentve 3000-nél több ábrával
ellátott legújabb képes árjegyzékemet

KELETI J. orvos-sebészeti műszer-
és gummi áruk gyára
Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.
Alapított 1878. Telefon 13-76.